

Eitt ljós á gøtu míni

v/ Johs. A. Næs

»Sælur er maður hvørs hugur stendur til Harrans lóg og yvir lóg hans grundar dag og nátt. Hann er eins og træið, plantað við áarløkin, ið aldrin gevur í tøkum tíma og hvørs leyv ei fœlnar.«

(Sl. 1,1-3)

Tvinnir eiginskapir mega verða at finna hjá hvørjum menniskja, sum Harrin sigur sælt at vera.

Fyrsti: »Tað má ei fylgja vondra manna ráði, ei standa á syndara vegi og ei sita í spottara lagi.« — Við øðrum orðum: Tað má skýggja hitt illa.

Annar: Tað má hava hug til Harrans lóg. Tað má vera eitt hjartans ynski at liva eftir Guds vilja, soleiðis sum vit finna hann skrivaðan í Guds orði. Hugurin hjá teim sælu menniskjum stendur til at lesa Bibliuna, sum gevur ávaring og ugga, vegleiðing og kraft, gevur kunnleika um Guds lóg og ber menniskjum Guds evangelium. Gleði teirra er at liva eftir Guds tókka.

Hetta nýggja árið vil vera ríkt og gott hjá einum og hvørjum, sum vil liva eftir hesum ráðum: at skýggja hitt illa og at hava hug til Harrans lóg. Harrin sigur slíkt menniskja sælt at vera.

Eitt gudleyst menniskja er sum bos, ið fýkur í vindi (v. 4). Eitt gudsóttandi menniskja er sum træið, ið er plantað í góða jorð við áarløkin. Tess leyv fœlnar ikki, og frukt ber tað í sínum tíma. Soleiðis er tað menniskja, hvørs hugur stendur til Harrans lóg.

Guds orð er tann jorð, vit eiga at verða plantað í, og sum vit eiga at fáa kraft frá. — Tað er ein syrgilig sjón at siggja menniskju fœlna andaliga. Teirra gudsliv doyri burtur. Tey missa alla kraft, allan friskleika, alt liv. Eingin frukt sæst. — O, Gud, lat okkum ikki fœlna! — Tú, sum hetta lesur, liv við Guds áarløk hetta árið, sum kemur, fá tær kraft hvønn dag frá árinum, so verður tú at standa friskur uttan nakað fœlnað leyv og til seinast við búnafrukt.

Lækna- vaktimar

Tórshavn: Kristianna Nordendal, tlf. 12979
leygardag og Selvi W. Olsen, tlf. 16611, sunnudag.
Eysturoy: Pól Olsen, tlf. 47010, leygardag og Pól Johs. í Horni, tlf. 44038, sunnudag.
Norðuroyggar: Steingrímur Weihe, tlf. 15300

Vágar: Tlf. 32413
Suðuroy (norður): Tlf. 71560
Suðuroy (suður): Tlf. 73030

Tannlæknavakt Tórshavn

Bráðfeingishjálpi fæst í dag og í morgin kl. 13.00-14.00. Tlf. 14544.

Gudstænastur

1. sunnudag eftir trettanda

Havnar kirkja: Hans J. Joensen
Vesturkirkjan: Hogni Poulsen
Argir: Kjartan Mørkøre, altargongd
Nólsoy: Axel Tórgarð
Hósvík: Jákup Magnussen kl. 12.00, altargongd
Tjørnuvík: Martin R. Jacobsen kl. 12.00
Norðskáli: Emil Olsen kl. 12.00, altargongd
Leirvík: Torkil Beder, altargongd
Nes: Jákup Kass kl. 11.00, altargongd
Lambi: Jákup Kass kl. 7.00
Strendur: Petur Petersen kl. 12.00, altargongd
Miðvágur: David Johannesen kl. 12.00, altargongd
Hvalba: Birgitte Johannesen kl. 12.00
Tveroyri: Jónsvein Bech kl. 12.00, altargongd
Vágur: Bjarni Bæk kl. 11.00. Talvan gongur fyri Bibliu-felagið
Sumba: Bjarni Bæk kl. 18.00
Í øllum kirkjum í Eiðis prestagjaldi gongur talvan til frama fyri Ytrímission.

Góði Hentzer Joensen!

So væg eri førur, skal eg royna at svara teimum sum spurningum, ið tygum seta mær í Tíðindablaðnum Sosialinum, nr. 2 — 7. januar í 1986.

Ikki dugi eg at lýsa orðini nýggjár og nýttár betur enn í tí, ið stendur á blaðsíðunum 102 og 103 í bókini, sum eitur ORÐ UM ORD.

Tær báðar síðurnar verða prentaðar her:

Tá ið vit seta saman orð, og fyrri liðurin, ella forskoytið, er lýsingarorð, so seta vit stovnin í lýsingarorðinum sum forskoyti, t.d. lýsingarorðið stóru. Í samansettum orðum verður stór eftir sum forskoyti: stórvaksin, stórtekin, stórbrim og mong onnur.

Onkur lærari hevur sagt soleiðis: Tú skalt seta lýsingarorðið í kallkyn í hvørfall og taka ur burturav, tað, sum tá er eftir, skal vera forskoyti, (stór(ur)). Nokur undantøk eru frá hesari regluni, vakur, fagur. Vit siga fagurliga, vakurleiki.

Í summum samansetingum stendur lýsingarorðið í hvørsfalli: mikilsverdur, litilsverdur, góðsligur.

Tá ið vit seta soleiðis saman, er ikki óvanligt, at ein villa kemur í, tí lýsingarorðið verður sett í hvørkikyn.

Vit hava mangan bæði lisið og hoyrt fólk siga: Ólavur er føroysktlærari, Jákup er dansktlærari, Óli er týsktlærari.

Vit eiga at minnst til, at vit seta saman føroysk(ur), dansk(ur), týsk(ur), og ur fellur burtur, tí skuldi verið sagt: Ólavur er føroysklærari, Jákup er dansklærari, Óli er týsklærari. Betur er tó sagt: Ólavur er lærari í føroyskum, Jákup er lærari í danskum, Óli er lærari í týskum.

Í lýsingum hava vit sæð hesi bæði orðini: reyttkál og hvíttkál. Í kallkyni siga vit reyður (ein reyður býantur). Taka vit ur burtur av reyður, stendur reyð eftir, og reyð er forskoyti í orðinum reyðfiskur, reyðsprøka, reyðvin, og ei eiga vit at skriva reyðkál. Vit siga: Kálið er reytt. Men í einum orði skriva vit reyðkál.

Hvítur. Hvítt verður forskoyti: Maðurin er hvíthædur, konan er hvíthærd. Hann er hvítklæddur. Vit skulu tí skriva hvíttkál (eitt t).

Mangan hevur verið skrivað í blaðunum um nýggjár og nýttár. Nýggjár er tað rætta orðið.

Evangeliska røddin

Føroyska sendingin frá Trans World Radio, Monte Carlo hoyrist hvørt mánakvöld kl. 21.45 GMT á millumbylgju 205 m (1466 kHz).

Mánakvöldið talar Poul Jóhan Djurhuus, Glyvvar Evni: »Tað kemur ein lóta«
Sangur: Kirstin Andreassen og felagssangur í Ebenezer

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 1467 kHz
kl. 19.30-19.45
Norskar sendingar eru á stuttbylgju, 41 metrabandinum hvønn dag kl. 8.00.

Mánadagin: »Hjælp í kristenlivet«
Inger Bendix hevur samrøðu við Karl Edv. Jensen.

Vit taka ur burtur av nýggjur, so stendur nýggj eftir, og nýggj er forskoytið í orðinum nýggjár. Í nógvum orðum er ggj ikki komið uppi, nýbak-aður, nýføðingur.

Vit siga eitt nýtt ár, skrivað í tveimum orðum: men seta vit orðini saman í eitt orð, nýggj og ár, so eitur tað nýggjár.

Hesum samansetingum líkum er orðið alvaldi. Hin alvaldi Guð.

Lýsingarorðið harður. Í samansettum orðum verður forliðurin harð, tí ber ikki til at siga, at okkurt er hartfryst, men tað er harðfryst.

Latum okkum leggja okkum í geyma, at vit siga reyðherður — einki ljóð er millum ey og h. Reyðligur. Millum ey og l hoyrist d, tí skriva vit reyðligur, blidligur, lidnir.

Tygum hava áður skrivað, at vit skuldu ikki sagt landsstýrismaður, men landsstýriskvinna, tá ið mannfólk situr ikki í hesum sessum, men konufólk.

Í tí gamla málinum, søgdu tey maður um fólk — bæði mann og konu.

Í orðabókini hjá Johan Fritzner, Ordbog over det gamle norske Sprog, stendur um orðið maður (teir skrivaðu maðr), maðr, Menneske uden Hensyntil Kjøen. Í teirri bókini stendur eisini: guð skapaði siðarst menn tvá, er ættir eru frá komnar, Adam og Eva.

Eitt dømi afturat úr bókini: kona var hinn þriðji maðr.

Tað skuldi borið til at sagt landsstýrismaður, um landsstýriskona, um konufólk, kona.

Nú eru næstan øll farin at skriva kvinna. Man tað ikki vera tað útlenska orðið kvinde, sum nú trokar tey bæði vøkrum orðini, kona og konufólk, burtur?

Kona siga vit eisini, um hon er ógift. Er hon tilkomin og kanska ókunnig, so er ikki sjáldan, at spurt verður: »Hvør er handa konan?« Tá verður ikki hugsað, um hon er gift ella ógift.

Seta vit orðini saman, og seinri liðurin er kona, so eru tær bæði ungar og eldri. Vevkona, seymikona, neytakona, brúðkona.

»Fyrstu ferð eg var brúðkona, var eg 10 ára gomul,« segði ein kona.

Skulu vit ikki siga lögtingsmaður, landsstýrismaður um hana, ið situr í hesum sessi, so skuldu vit sagt lögtingskona, landsstýriskona heldur enn lögtingskvinna og landsstýriskvinna.

Tygum siga: »Eg havi altíð meint, at okkara mál er eitt orðaríkt mál.«

Tann, ið lesur greinir tygara, sær, at so er. Ikki tróta góð orð og gott málbrúk.

Heilsan
Svenning Tausen